

Vijf tips over

Pionieren in de polder

Joost van den Berge is pionier en kerkelijk werker in Sebaldeburen, een klein dorp in de provincie Groningen. Inmiddels is hij bijna 5 jaar aan deze gemeente en pioniersplek De Verbinding verbonden. Een goed moment om ervaringen te delen over het werk van een pionier in de polder.

TEKST BART DE JONG BEELD JOOST VAN DEN BERGE

1

Geef ruimte aan nieuwe ideeën die ontstaan

"Bij de start was er veel ruimte om met eigen inbreng te komen en dat heb ik ook veel gedaan," vertelt Joost. "Het is belangrijk dat voor iedereen duidelijk is dat pionieren niet kan zonder ruimte om andere wegen te verkennen en nieuwe contacten aan te gaan. Pionieren is niet alleen het organiseren van een paar activiteiten, het is een mindset. Het is ook nadenken hoe je in contact staat met de mensen buiten de kerk. Wat kunnen wij voor mensen betekenen en wat kunnen zij juist voor ons betekenen?"

2

Durf in beweging te komen

Kerkrentmeesters kunnen volgens Joost veel doen als het over pionieren gaat. "Ze zijn goed op de hoogte van geld en bezittingen en kunnen aanjager zijn van het gebruik van deze middelen. Toen ik hier 5 jaar geleden binnenkwam waren er nog maar weinig mensen in de kerk hier. Maar er waren nog wel middelen. Zelf kreeg ik de ruimte om mee te denken over beleid. Denk met elkaar na over wat je visie is op de inzet van middelen in de kerk. Zo is er hier bijvoorbeeld ruimte gemaakt voor een moestuin. Later is de kerkelijke gemeente ook weer gaan groeien. Wat wel bijzonder is, is dat nieuwe leden niet binnenkomen via de pioniersplek. Op beide plekken is er groei te zien in deelnemers aan de activiteiten en diensten. Bij de pioniersplek zijn dat er ongeveer 25-30 betrokkenen."

3

Pionieren kent verschillende fasen met verschillende uitdagingen

"Bedenk dat er verschillende fasen zijn bij de keuze om te pionieren," legt Joost uit. "Nu zijn de kerkelijke gemeente en pioniersplek ongeveer even groot en breekt er een nieuwe fase aan, waarbij je moet voorkomen dat er een wij/zij-gevoel ontstaat binnen de gemeente en pioniersplek. Je wilt recht doen aan de traditie en waarden wat er is en tegelijkertijd werken aan vernieuwing. Dat vraagt diepere en ook theologische doordinking en gesprekken. Ik werk zelf aan beide mee en ik denk juist dat ze elkaar kunnen versterken. Door een pioniersplek zo bij een kerk te starten help je met het naar buiten gericht zijn. Juist in een tijd waarin de aantallen kleiner worden."

4

Blijf open staan voor nieuwe contacten

Joost wijst erop dat investeren in contacten buiten de gemeente nodig blijft. "Anders loop je het risico dat je weer een gesloten systeem wordt. We zijn een moestuin gestart op de grond van de kerk. Bij deze moestuin hoort ook een uitdeekast, waar dorpsbewoners terecht kunnen. Bij onze moestuin willen we nu bijvoorbeeld een rustpunt maken, een knooppunt van een fietsnetwerk, dat levert weer nieuwe en andere toeloop op."

5

Durf scenario's te verkennen

"Ons verenigingsgebouw gebruiken we nu voor Bijbelstudie en de vakantiebijbelweek," vertelt Joost. "Maar het is ook een dorpskamer geworden, waar wekelijks een groep van 10-15 mensen samenkomen tijdens een koffieochtend. Een andere groep van dezelfde grootte bezoekt hier de maaltijden die we twee keer per maand houden. Het ontwikkelen van het verenigingsgebouw zou voor de gemeente en De Verbinding nog nieuwe mogelijkheden kunnen openen. Het durven verkennen van scenario's voor de toekomst van grond of vastgoed, is een laatste tip die ik kan delen. Dat helpt om je niet vast te binden aan een bepaald spoor. Voor mij is dat ook gerelateerd aan de missio Dei. God wil dat wij de wereld ingaan, maar Hij gaat ook zelf met ons mee, Hij gaat ons voor. Neem niet alleen uit angst besluiten, maar ook uit vertrouwen dat God door ons heen wil werken!"

Pionieren in de stad

In onze podcastserie *Collectieve Wijsheid* spraken we eerder met Nico van Splunter, directeur van stichting *Geloven in de Wijk*, een pioniersgemeenschap in Rotterdam. Nico deelt in podcast #6 'Durf en creativiteit' inspirerende voorbeelden om als kerk zichtbaar te zijn in je omgeving.

Je beluistert de podcast via www.kerkrentmeester.nl/podcast of via Spotify.

